

**Homo
Digitalis**
Protect your rights

---

*Σχόλια επί του Σχεδίου Νόμου για την Προστασία
Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα*

Homo Digitalis

19-8-2019

**Homo
Digitalis**
Protect your rights

Ευχαριστούμε πολύ τα μέλη της οργάνωσής μας που παρά το σύντομο διάστημα, μέσα στην εβδομάδα του δεκαπενταύγουστου αφιέρωσαν προσωπικό χρόνο και προσπάθεια, ανιδιοτελώς, για να εισφέρουν τα σχόλιά τους προς βελτίωση του Σχ.Ν. για την Προστασία Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.

Σχόλια επί του συνόλου του ΣχΝ:

Καταρχάς θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι το ΣχΝ δεν ακολουθεί τη δομή του ΓΚΠΔ και της Οδηγίας με αποτέλεσμα αφενός να διαρρηγνύεται σε κάποια σημεία η συστηματική ενότητα της ρύθμισης και αφετέρου να καθίσταται δυσχερής η συσχέτιση και η ερμηνεία του εθνικού δικαίου. Ενδεικτικά αναφέρουμε : στο κεφάλαιο Δ' τα άρθρα 5 έως και 7 της Οδηγίας 2016/680/ ΕΕ που εξειδικεύουν τις αρχές της επεξεργασίας όπως αυτές αποτυπώνονται στο άρθρο 4 της ενσωματώνονται ως άρθρα 70, 71 και 73.

Επίσης προκαταρκτικά θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι σε μεγάλο μέρος του το σχέδιο νόμου αποτελεί, τόσο ως προς το περιεχόμενο όσο και ως προς τη δομή, αντιγραφή του Γερμανικού νόμου (Gesetz zur Anpassung des Datenschutzrechts an die Verordnung EU 2016/679 und zur Umsetzung der Richtlinie EU 2016/680 Datenschutz-Anpassungs- und -Umsetzungsgesetz EU-DSAnpUG-EU). Η Γερμανία είναι αναμφίβολα χώρα με μακρά παράδοση στην προστασία προσωπικών δεδομένων. Ωστόσο, η μηχανιστική και άκριτη υιοθέτηση ρυθμίσεων που έχουν νόημα και εφαρμογή σε μία άλλη έννομη τάξη με τα δικά της χαρακτηριστικά (νομοθεσία σε επίπεδο κρατιδίων, πληθώρα ειδικών ρυθμίσεων) δεν συνεισφέρει στην ποιότητα, την κατανοησιμότητα και την εφαρμοσιμότητα των σχετικών διατάξεων στην Ελλάδα.

Τέλος, το προτεινόμενο ΣχΝ δεν ρυθμίζει την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, όταν αυτή πραγματοποιείται για σκοπούς εθνικής ασφάλειας και από τις αρχές/υπηρεσίες, στις οποίες έχουν ανατεθεί αυτές οι αρμοδιότητες και καθήκοντα. Δεν εμπίπτει βέβαια στο πεδίο του ΓΚΠΔ ή της Οδηγίας 2016/680, αλλά αυτό είναι απόρροια του πεδίου εφαρμογής του ενωσιακού δικαίου. Αυτό δεν σημαίνει ότι επιτρέπεται να είναι αρρυθμιστη η εν λόγω επεξεργασία. Με την κατάργηση του ν. 2472/97, ο οποίος εφαρμόζοταν απρόσκοπτα και στον τομέα της εθνικής ασφάλειας, μένει μία ευαίσθητη περιοχή εκτός ρύθμισης, εγγυήσεων και προστασίας. Αυτό είναι αμφίβολο εάν είναι τόσο δικαιολογητικά όσο και συνταγματικά αποδεκτό με δεδομένο ότι το άρθρο 9 Α του Συντάγματος, το οποίο κατοχυρώνει το δικαίωμα προστασίας προσωπικών δεδομένων, δεν υπόκειται σε περιορισμούς πέραν των γενικών προβλεπομένων. Η όποια εξαίρεση θα πρέπει να λάβει υπόψη και τα οριζόμενα στο

άρθρο 8 της ΕΣΔΑ. Το άρθρο 2 του προαναφερόμενου άρθρου προβλέπει περιορισμούς, αλλά δεν εξαιρεί ολόκληρους τομείς (Χαρακτηριστική είναι και η απόφαση Halford v. UK του ΕΔΔΑ). Εξάλλου, το προτεινόμενο ΣχΝ περιλαμβάνει πολλές προβλέψεις εξαιρέσεων προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι απαιτήσεις της εθνικής ασφάλειας. Κατά το ίδιο σκεπτικό το προτεινόμενο ΣχΝ δεν ρυθμίζει αναφορικά με τη σχέση των διατάξεων του και των διατάξεων των Ν. 3471/2006 και Ν. 3917/2011.

Σχόλια συγκεκριμένα για το Κεφάλαιο Α' και το Άρθρο 1: Ο σκοπός του νόμου είναι διατυπωμένος με διοικητικό, "διεκπεραιωτικό" τρόπο και φιλοσοφία". Βλ. αντίστοιχο άρθρο 1 ΓΚΠΔ, το άρθρο του νόμου 2472/97, αλλά και το άρθρο 1 του προσχεδίου της Α' Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής. Με δεδομένο ότι αυτός ο νόμος θα αποτελεί τον κορμό της εθνικής νομοθεσίας θα πρέπει να συσχετίζεται με το ατομικό δικαίωμα της προστασίας προσωπικών δεδομένων (άρθρο 9 Α Συντάγματος, άρθρο 8 ΕΣΔΑ και άρθρο 8 Χάρτη), το οποίο θωρακίζει σε επίπεδο κοινής νομοθεσίας.

Το άρθρο 1 αναφέρει ως σκοπό του νόμου την προσαρμογή της νομοθεσίας. Στην ουσία πρόκειται για «θέσπιση νομοθετικών μέτρων για την εφαρμογή του Κανονισμού». Δεν πρόκειται για προσαρμογή συνολικά της νομοθεσίας. Εν προκειμένω γίνεται χρήση της υποχρέωσης/ ευχέρειας που παρέχει ο Κανονισμός για την συμπλήρωση κανόνων του Κανονισμού και την υιοθέτηση ρυθμίσεων που θα επιτρέψουν την απρόσκοπτη εφαρμογή του. Η εθνική νομοθεσία έχει πολλές ρυθμίσεις που απαιτούν τροποποίηση για να εναρμονιστούν με τον Κανονισμό.

Καταρχάς τίθενται ερμηνευτικά ερωτήματα αναφορικά με το ρυθμιστικό αντικείμενο του κεφαλαίου αυτού. Ενώ το κεφάλαιο Α' τιτλοφορείται «Γενικές διατάξεις» και ευλόγως υποθέτει κανείς ότι αναφέρεται στο σύνολο του σχεδίου, συμπεριλαμβανομένου του Κεφαλαίου Δ' που αναφέρεται στην ενσωμάτωση της Οδηγίας 2016/680, τα επιμέρους άρθρα δεν ανταποκρίνονται σε αυτόν τον σκοπό/τίτλο καθώς πρόκειται κατ' ουσίαν για ρυθμίσεις που αναφέρονται στον ΓΚΠΔ με έμφαση μάλιστα στον δημόσιο τομέα. Αυτό είναι προφανές στα άρθρα 2 έως 4 που αφορούν αποκλειστικά το ρυθμιστικό πεδίο του ΓΚΠΔ. Στο πλαίσιο αυτό ερμηνευτικά ζητήματα τίθενται επίσης σε σχέση με το περιεχόμενο και το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 5, ενώ δεν είναι κατανοητό γιατί απαιτείται στο Κεφάλαιο των Γενικών Διατάξεων να υπάρξει διακριτή και τόσο εκτενής ρύθμιση αναφορικά με τον Υπεύθυνο Προστασίας Δεδομένων των δημοσίων φορέων, χωρίς να απαιτείται καθώς τα άρθρα 37-39 του ΓΚΠΔ είναι γενικής εφαρμογής. Π.χ. αναρωτιέται κανείς ποια η χρησιμότητα του άρθρου 8 που περιλαμβάνει ενδεικτική απαρίθμηση καθηκόντων.

Άρθρο 2

Σε σχέση με το ουσιαστικό πεδίο εφαρμογής (άρθρο 2) σε συσχέτιση με το άρθρο 4 (ορισμοί) δεν είναι κατανοητό γιατί γίνεται αυτή η αντικατάσταση του υπευθύνου

επεξεργασίας/ εκτελούντα επεξεργασία ως «αποδέκτη» των ρυθμίσεων από τους «δημόσιους φορείς» και «ιδιωτικούς φορείς». Η αναφορά σε "φορείς" είναι ουσιαστικά και νομοτεχνικά άστοχη. Η ρύθμιση αυτή είναι αντιγραφή του γερμανικού ομοσπονδιακού νόμου, ο οποίος έχει διαφορετικό πεδίο εφαρμογής, ακολουθεί τις διακρίσεις που ίσχυαν στη Γερμανία από το 1977 (öffentliche, nicht öffentliche Stellen) και υπήρξε δικαιοπολιτική απόφαση να διατηρηθούν. Αφενός τί σημαίνει "φορείς" ιδίως όταν αναφερόμαστε σε μη δημόσιους φορείς; Ο Κανονισμός εφαρμόζεται στην επεξεργασία που γίνεται από κάθε υπεύθυνο επεξεργασίας, δηλ. "φυσικό ή νομικό πρόσωπο, η δημόσια αρχή, η υπηρεσία ή άλλος φορέας" (άρθρο 4 στοιχ 7) . Με την προσθήκη αυτή το πεδίο εφαρμογής του νόμου διαφοροποιείται από αυτό του ΓΚΠΔ και προκαλείται ερμηνευτική σύγχυση, αλλά και δυσχέρεια στην εφαρμογή ενός κανονιστικού πλαισίου που είναι ήδη σύνθετο. Θα μπορούσε π.χ. να τεθεί και το ζήτημα εάν με την αναφορά σε δημόσιους φορείς όπως ορίζονται στο ΣχΝ περιλαμβάνονται τα δικαστήρια, τα οποία αναμφίβολα υπόκεινται στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού. Υπάρχει επεξήγηση στους ορισμούς. αλλά και εκεί υπάρχει διαφοροποίηση σε σχέση με τα οριζόμενα στον Κανονισμό. Επίσης, υπάρχει από το 1997 νομοθεσία στην Ελλάδα που αναφέρεται σε υπεύθυνους επεξεργασίας κατά τους ορισμούς του νόμου. Η χρήση του όρου μόνο προβλήματα εφαρμογής μπορεί να προκαλέσει. Προτείνεται να απαλειφθεί εντελώς η διάκριση. Όπου ο νομοθέτης θέλει (και του επιτρέπεται από τον Κανονισμό) να περιορίσει ή να εξειδικεύσει μία ρύθμιση για τον δημόσιο φορέα/τομέα θα πρέπει να το ορίζει κατά περίπτωση.

Στην παράγραφο 2 ορίζεται «Οι διατάξεις του παρόντος δεν εφαρμόζονται σε περίπτωση άμεσης εφαρμογής του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως του ΓΚΠΔ». Δεν είναι αυτονόητο; Ορίζεται και στον Κανονισμό και είναι γνωστό λόγω της φύσης και ιεραρχίας των κανόνων ενωσιακού και εθνικού δικαίου. Τέτοιες διατυπώσεις προσιδιάζουν σε αιτιολογική έκθεση. Και στην περίπτωση αυτή πρόκειται για επακριβή αντιγραφή του γερμανικού νόμου και απηχεί συγκεκριμένες επιλογές της Γερμανίας, καθώς δεν επιθυμούσε την υιοθέτηση Κανονισμού και λόγω της ισχυρής παράδοσης στον τομέα υπεραμύνθηκε της παροχής ευχερειών στον εθνικό νομοθέτη. Αν δεν απαλειφθεί θα ήταν σκόπιμο να γίνει αναφορά στον Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων και σε άλλες ρυθμίσεις ενωσιακού και εθνικού δικαίου που υπερισχύουν λόγω της άμεσης εφαρμογής ή της ειδικότητας της ρύθμισης.

Άρθρο 3

Σε σχέση με το εδαφικό πεδίο εφαρμογής (άρθρο 3), θα θέλαμε να επισημάνουμε αρχικά τα ερμηνευτικά προβλήματα που τίθενται με τη ρύθμιση της πρώτης παραγράφου (βλ. κυρίως 1γ) αναφορικά με την οριοθέτηση ως προς το πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού. Είναι αμφίβολο, εάν είναι αποδεκτό να επεκτείνουμε ως χώρα το πεδίο εφαρμογής των εθνικών

ρυθμίσεων στις περιπτώσεις αυτές, ενώ σε αυτές εφαρμόζεται χωρίς αμφιβολία ο Κανονισμός.

Περαιτέρω οι ρυθμίσεις των παραγράφων 2 και 3 δεν απαιτούνται. Συγκεκριμένα, ο ΓΚΠΔ ενσωματώθηκε στη συμφωνία για τον ΕΟΧ με απόφαση της Μεικτής επιτροπής του ΕΟΧ στις 06.07.2018. Η πρόβλεψη αυτή επομένως από τον εθνικό νομοθέτη αποτελεί πιθανότατα απλή αντιγραφή της αντίστοιχης διάταξης του γερμανικού ομοσπονδιακού νόμου ο οποίος είχε δημοσιευθεί σε πρότερη της ενσωμάτωσης στη συμφωνία για τον ΕΟΧ ημερομηνίας, ήτοι 30.06.2017.

Μολαταύτα, είναι σαφές από τις ρυθμίσεις του ενωσιακού δικαίου ποιες είναι οι « τρίτες χώρες » και πως πρέπει να αντιμετωπίζονται σε σχέση με την επεξεργασία/προστασία προσωπικών δεδομένων. Επίσης είναι ρύθμιση που αν αναπτύσσει κάποια ιδιαίτερη κανονιστική σημασία, αυτή σχετίζεται με τη διασυνοριακή ροή (διαβίβαση δεδομένων σε τρίτες χώρες). Εντασσόμενη στο εδαφικό πεδίο εφαρμογής δημιουργεί σύγχυση ιδίως σε σχέση με τα οριζόμενα στα άρθρα 44-49 του Κανονισμού. Η ίδια παρατήρηση ισχύει και για την τρίτη παράγραφο. Η Οδηγία 2016/680 αναφέρεται στο «κεκτημένο Σένγκεν» (Schengen acquis) στις αιτιολογικές σκέψεις, αλλά δεν περιλαμβάνεται στο πεδίο εφαρμογής. Κάποιες διευκρινίσεις θα μπορούσαν ενδεχομένως να περιληφθούν στην αιτιολογική.

Άρθρο 4

Ως προς τους ορισμούς του άρθρου 4. Όπως επισημάνθηκε ήδη η αναφορά σε «ιδιωτικούς φορείς» και η χρήση αυτού του όρου αντί των όρων «υπεύθυνος/ εκτελών επεξεργασία(ς) θα δημιουργήσει προβλήματα ως προς την εφαρμογή. Ως προς τον ορισμό του δημόσιου φορέα σημειώνεται ότι στην ελληνική έννομη τάξη υπάρχουν πολλοί ορισμοί δημόσιου φορέα, τομέα κλπ. Για λόγους καλής νομοθέτησης δεν είναι σκόπιμο να γίνεται παραπομπή σε έναν άλλο νόμο.

Προτείνεται ο ακόλουθος ορισμός: «δημόσιος φορέας»: οι κρατικές ή δημόσιες αρχές, κεντρικές και περιφερειακές, αυτοτελείς δημόσιες υπηρεσίες, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, ανεξάρτητες και ρυθμιστικές διοικητικές αρχές, οι κρατικές ή δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμοί, τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που ανήκουν στο κράτος ή επιχορηγούνται από κατά 50% τουλάχιστον του ετήσιου προϋπολογισμού τους ή η διοίκησή τους ορίζεται από αυτό, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δευτέρου βαθμού και τα νομικά πρόσωπα και επιχειρήσεις αυτών.

Άρθρο 5

Μείζονα προβλήματα τίθενται σε σχέση με τη ρύθμιση του άρθρου 5. Καταρχάς ο τίτλος αναφέρεται σε νομική βάση επεξεργασίας εν γένει γεννώντας ερμηνευτικά ερωτήματα αναφορικά με τη σχέση του με το άρθρο 6 του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων. Στη συνέχεια ωστόσο διαπιστώνεται ότι αφορά μόνο «δημόσιους φορείς». Η διατύπωση

υποδηλώνει μία σύγκυση μεταξύ της «νομικής βάσης» και μίας στενότερης διατύπωσης της αρχής της ελαχιστοποίησης. Η διατύπωση αυτή, αποκλίνουσα και σε σχέση με τις διατυπώσεις του ΓΚΠΔ, αν έχει νόημα στις δημόσιες αρχές δεν προσιδιάζει διόλου στην αποστολή και στις δραστηριότητες άλλων «δημόσιων φορέων», όπως τους ορίζει το ίδιο το σχέδιο. Δημιουργείται και πάλι σύγκυση μεταξύ δημόσιου φορέα και υπευθύνου επεξεργασίας. Φαίνεται σαν να πρόκειται για διακριτές οντότητες. Η ρύθμιση αυτή περιορίζει χωρίς καμία δικαιολογία τις νομικές βάσεις επεξεργασίας που ισχύουν για τους «δημόσιους φορείς». Αυτός ο περιορισμός δεν έχει κανένα έρεισμα στον Κανονισμό. Καταρχήν ως προς τους «δημόσιους φορείς» η βάση πρωτίστως είναι η συμμόρφωση προς τον νόμο. Ο Κανονισμός αποκλείει μέσω αναφορών στο προοίμιο τη «συγκατάθεση» ως βάση επεξεργασίας όταν πρόκειται ειδικά για «δημόσιες αρχές (public authorities)» και το έννομο συμφέρον. Αλλά και ως προς το τελευταίο οι Αρχές Προστασίας Δεδομένων των κρατών μελών της ΕΕ έχουν σε πρόσφατη γνωμοδότηση αποδεχτεί κατ' εξαίρεση ακόμη και το έννομο συμφέρον.

Προτείνεται η αντικατάσταση της ρύθμισης του Άρθρου 5 με τη ρύθμιση του Σχεδίου της Α' Νομοπαρασκευαστικής (άρθρο 4), η οποία στην ουσία εξειδίκευε τις αρχές επεξεργασίας και τις απαιτήσεις διαφάνειας έναντι των υποκειμένων.

Διαφορετικά προτείνεται η διαγραφή του Άρθρου 5.

Άρθρο 6

Το παρόν σχόλιο αναφέρεται στα Άρθρα 6 έως και 8 του προτεινόμενου ΣχΝ. Δεν είναι κατανοητή η σκοπιμότητα εισαγωγής αυτών των ρυθμίσεων και μάλιστα τριών άρθρων ειδικά για τον υπεύθυνο προστασίας δεδομένων σε δημόσιο φορέα δεδομένης της ύπαρξης αναλυτικών ρυθμίσεων στον Κανονισμό (άρθρα 37-39). Οι ρυθμίσεις αυτές (δηλ. των άρθρων 6-8) επαναλαμβάνουν μάλιστα σε μεγάλο βαθμό χωρίς λόγο τις ρυθμίσεις του Κανονισμού.

Προτείνεται η διαγραφή των άρθρων 6, 7 και 8.

Διαφορετικά προτείνεται η αντικατάστασή τους με ένα ενιαίο κείμενο για τον ΥΠΔ (χωρίς διάκριση δημοσίων και ιδιωτικών φορέων) και με ενδεχόμενη συμπερίληψη ορισμένων παραγράφων που θα αφορούν τον ΥΠΔ σε έναν δημόσιο φορέα. Εάν παραμείνουν δηλαδή τα άρθρα αυτά θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να επανεξεταστεί η δομή τους και οι διατυπώσεις καθώς π.χ. κάποιες παράγραφοι του άρθρου αναφέρονται σε καθήκοντα ΥΠΔ σε σχέση με τους εφαρμοστικούς της Οδηγίας 2016/680/ ΕΕ κανόνες, ενώ το άρθρο αναφέρεται σε ΥΠΔ δημοσίου φορέα εν γένει.

Άρθρο 11

Θα θέλαμε να διατυπώσουμε μία βασική παρατήρηση αναφορικά με το άρθρο 11 παρ. 4. Η διατύπωση αυτή είναι περιοριστική σε σχέση με τα ισχύοντα στην ΕΕ και δεν αποδίδει ούτε το πνεύμα ούτε το γράμμα του ενωσιακού δικαίου που, απηχώντας και τη σχετική νομολογία του ΔΕΕ, αναφέρει ρητά ότι η Αρχή δεν υπόκειται σε οποιονδήποτε ιεραρχικό ή διοικητικό έλεγχο. Τα μέλη της απολαμβάνουν λειτουργικής και προσωπικής ανεξαρτησίας και αποφασίζουν με βάση το νόμο και τη συνείδησή τους. Τα μέλη της Αρχής εκτελούν τα καθήκοντά τους και ασκούν τις εξουσίες τους χωρίς εξωτερικές επιρροές, είτε άμεσες είτε έμμεσες, και δεν ζητούν ούτε λαμβάνουν οδηγίες από κανέναν.

Άρθρο 15

Σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 164 του ΓΚΠΔ αναφορικά με τις εξουσίες των εποπτικών αρχών να εξασφαλίζουν από τον υπεύθυνο επεξεργασίας ή τον εκτελούντα την επεξεργασία πρόσβαση σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και πρόσβαση στις εγκαταστάσεις τους, τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίσουν διά νόμου, εντός των ορίων του ΓΚΠΔ, ειδικούς κανόνες προκειμένου να διαφυλάσσονται οι υποχρεώσεις επαγγελματικού απορρήτου ή άλλες αντίστοιχες υποχρεώσεις απορρήτου, στον βαθμό που αυτό είναι αναγκαίο για τον συμβιβασμό του δικαιώματος προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα με την υποχρέωση επαγγελματικού απορρήτου. Επίσης, σύμφωνα με το Άρθρο 90 του ΓΚΠΔ τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν ειδικούς κανόνες για τον καθορισμό των εξουσιών των ελεγκτικών αρχών, οι οποίες προβλέπονται στο άρθρο 58 παράγραφος 1 στοιχεία ε) και στ) του ΓΚΠΔ, σε σχέση με υπευθύνους επεξεργασίας ή εκτελούντες την επεξεργασία οι οποίοι υπέχουν, βάσει του δικαίου της Ένωσης ή κράτους μέλους ή των κανόνων που θεσπίζονται από αρμόδιους εθνικούς φορείς, υποχρέωση τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου ή άλλες αντίστοιχες υποχρεώσεις τήρησης του απορρήτου, εάν αυτό είναι αναγκαίο και αναλογικό, προκειμένου να συμβιβαστεί το δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα με την υποχρέωση τήρησης του απορρήτου.

Ωστόσο, το παρόν Άρθρο δεν ρυθμίζει σχετικά ζητήματα, όπως π.χ. ζητήματα που ανακύπτουν από το δικηγορικό απόρρητο ή τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο εφαρμοστικός νόμος του ΓΚΠΔ της Κυπριακής Δημοκρατίας προβλέπει σχετική ρύθμιση αναφορικά με το δικηγορικό απόρρητο στο άρθρο 25, παρ. α (Επιπρόσθετες εξουσίες του Επιτρόπου). Συγκεκριμένα, αναφέρει ότι ο Επίτροπος «έχει πρόσβαση σε όλα τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και σε όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για την εκτέλεση των καθηκόντων και την άσκηση των εξουσιών του, χωρίς να δύναται να του αντιταχθεί κανενός είδους απόρρητο, εξαιρουμένου μόνο του δικηγορικού απορρήτου». Η εν λόγω ρύθμιση είναι μείζονος σημασίας, καθώς διαφορετικά υπάρχει κίνδυνος κατάχρησης των διατάξεων του Άρθρου 15.

Άρθρο 21

Η ρύθμιση του άρθρου 21 σε σχέση με τη συγκατάθεση ανηλίκου: Καταρχήν θα πρέπει να σημειώσουμε ότι ο Κανονισμός αναφέρεται σε συγκατάθεση παιδιού και όχι ανηλίκου. Περαιτέρω η ρύθμιση αυτή είναι αντίθετη στον Κανονισμό. Δεν έχει νόημα η ρύθμιση ειδική για την ηλικία 13-15. Ειδικά με τον τρόπο που διατυπώνεται είναι σαν να απαγορεύεται η οποιαδήποτε επεξεργασία για ανηλίκους κάτω των 13 ακόμη και με συγκατάθεση των γονέων, των ασκούντων μέριμνα κλπ. Σύμφωνα με τον Κανονισμό (άρθρο 8), εάν το παιδί είναι ηλικίας κάτω των 16 ετών, η επεξεργασία αυτή είναι σύννομη μόνο εάν και στον βαθμό που η εν λόγω συγκατάθεση παρέχεται ή εγκρίνεται από το πρόσωπο που έχει τη γονική μέριμνα του παιδιού. Ο Κανονισμός δεν προβλέπει και δεν επιτρέπει ενδιάμεσες ρυθμίσεις. Επιτρέπει μόνο να μειωθεί το όριο των 16 μέχρι την ηλικία των 13. Βλέπε και προοίμιο (38).

Άρθρο 22

Το άρθρο 22 θέτει μείζονα ζητήματα ουσίας αλλά και εναρμόνισης με τον Κανονισμό (άρθρο 9). Ως προς την πρώτη παράγραφο: Ο Κανονισμός επιτρέπει συγκεκριμένες διαφοροποιήσεις από τα οριζόμενα στο άρθρο 9. Σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 4. «τα κράτη μέλη μπορούν να διατηρούν ή να θεσπίζουν περαιτέρω όρους, μεταξύ άλλων και περιορισμούς, όσον αφορά την επεξεργασία ***γενετικών δεδομένων, βιομετρικών δεδομένων ή δεδομένων που αφορούν την υγεία***». Σε μερικά σημεία αναφέρεται στο εθνικό δίκαιο, όπως στο άρθρο 9 παρ. 2 περ.β όπου γίνεται π.χ. αναφορά σε υποχρεώσεις/ δικαιώματα από το εργατικό δίκαιο όπως προβλέπονται στο εθνικό δίκαιο και οι οποίες μπορούν να θεμελιώσουν επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων. Η ρύθμιση του άρθρου 22 παρ. 1 περ. α επαναλαμβάνει μερικώς τη ρύθμιση του άρθρου 9 παρ. 2β) του Κανονισμού χωρίς να προσθέτει καμία εγγύηση. Αναφορά στο εθνικό δίκαιο περιλαμβάνουν και άλλες περιπτώσεις του 9 παρ. 2, αλλά δεν σημαίνει ότι τα κράτη μέλη μπορούν να εισάγουν περαιτέρω εξαιρέσεις και παρεκκλίσεις, όπως υποδηλώνεται στην Αιτιολογική Έκθεση του σχεδίου νόμου. Εν γένει η ρύθμιση της παραγράφου 1 του άρθρου 22 του ΣχΝ και οι διατυπώσεις που προτείνονται επιχειρούν να δημιουργήσουν μία γενική «νομική βάση» ενώ αυτή πρέπει να εντοπίζεται σε άλλες διατάξεις, π.χ. της εργατικής ή ασφαλιστικής νομοθεσίας που απαιτούν επεξεργασία. Οι διατυπώσεις αυτές όμως ενδέχεται να δημιουργήσουν και σύγχυση και σε σχέση με το ποιες παρεκκλίσεις ισχύουν, αυτές του άρθρου 9 παρ. 2 του Κανονισμού ή αυτές του εθνικού νόμου.

Με τη δεύτερη παράγραφο του άρθρου 22 εισάγονται ευρύτατες δυνατότητες εξαιρέσεων από την απαγόρευση επεξεργασίας ευαίσθητων δεδομένων όταν αυτή πραγματοποιείται από δημόσιους φορείς. Αυτές οι εξαιρέσεις δεν προκύπτουν ως ευχέρεια του εθνικού νομοθέτη. Η μόνη σχετική εξαίρεση που προβλέπει ο Κανονισμός είναι η περίπτωση που η επεξεργασία είναι απαραίτητη για λόγους ουσιαστικού δημόσιου συμφέροντος, βάσει του δικαίου της Ένωσης ή κράτους μέλους. Ο Κανονισμός αναφέρεται και στο Προοίμιο στη δυνατότητα

ενός κράτους μέλους να προβλέψει ειδικές διατάξεις (προοίμιο αιτιολογική σκέψη 51). Αναφέρεται ωστόσο σε διατάξεις για την «προστασία» ώστε να αντισταθμίζονται οι κίνδυνοι για τα δικαιώματα από την επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων και όχι στην εισαγωγή περαιτέρω εξαιρέσεων. Η ρύθμιση της παραγράφου 2 αναφέρεται σε υπέρτερο δημόσιο συμφέρον (ως εγγύτερη προς το ελληνικό δίκαιο πιθανολογώ απόδοση του substantial public interest), αλλά και για την αποτροπή απειλής για τη δημόσια ασφάλεια, την αποτροπή σημαντικής βλάβης στο κοινό καλό (πώς ορίζεται αυτό στην εθνική νομοθεσία και νομολογία;) και για την αντιμετώπιση ανθρωπιστικής κρίσης. Πέραν των ερμηνευτικών ερωτημάτων που θα εγείρει η συρροή υπέρτερου δημόσιου συμφέροντος και «κοινού καλού», «απειλής για τη δημόσια ασφάλεια» ή «ανθρωπιστικής κρίσης» (που ωστόσο δεν φαίνεται να υπάγονται κατά το σχΝ στην έννοια του ουσιαστικού/ υπέρτερου δημόσιου συμφέροντος), είναι αμφίβολο, εάν η ρύθμιση είναι σύμφωνη με τον Κανονισμό. Η ρύθμιση αυτή θα επικριθεί ιδιαίτερος, καθώς, χωρίς εγγυήσεις, εισάγει ευρύτατες εξαιρέσεις που δεν έχουν έρεισμα στον Κανονισμό. Ο ευρωπαϊός νομοθέτης εκεί που άφησε στα κράτη μέλη ευχέρεια για αποκλίσεις (άρθρο 23 ΓΚΠΔ), ανέφερε τις επιτρεπτές αποκλίσεις, αλλά και τα συγκεκριμένα άρθρα για τα οποία αυτές μπορούν (και δεν επιβάλλεται) να προβλεφθούν. Σε αυτά δεν περιλαμβάνεται το άρθρο 9. Επίσης, οι διασφαλίσεις που περιλαμβάνονται στην παράγραφο 3 πέραν αυτών που αναφέρονται κατ' ουσίαν σε μέτρα και πολιτικές ασφάλειας δεν περιλαμβάνουν εγγυήσεις ουσίας. Μερικές από αυτές μάλιστα είναι περιττές όπως ο ορισμός Υπευθύνου Προστασίας Δεδομένων όταν ο ορισμός είναι ούτως ή άλλως υποχρεωτικός για τους δημόσιους φορείς. Οι διατυπώσεις τόσο της πρώτης πρότασης όσο και του στοιχείου (1) είναι εξαιρετικά γενικόλογες και δεν προσθέτουν καμία ουσιαστική εγγύηση προστασίας.

Μάλιστα, επισημαίνεται ότι δεν περιλαμβάνονται ειδικότεροι κανόνες αναφορικά με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν ποινικές καταδίκες και αδικήματα, ώστε να δημιουργηθεί νομική βάση στο εθνικό δίκαιο, καθώς η ρύθμιση του άρθρου 10 του Κανονισμού είναι «ατελής» και δεν μπορεί να χρησιμεύσει ως νομική βάση. Τέτοια ρύθμιση περιείχε το άρθρο 8 του σχεδίου της Α' Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής. Η λογική της ρύθμισης ήταν η εισαγωγή νομικών βάσεων επεξεργασίας με κανόνα την πρόβλεψη σε νόμο (παράγραφος 1). Κατ' εξαίρεση το Σχέδιο της Α' Νομοπαρασκευαστικής πρότεινε (με τις ρυθμίσεις της παραγράφου 2) την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων σε ρητά προβλεπόμενες περιπτώσεις (επιλεξιμότητα για θέσεις εργασίας ή εκλόγιμες θέσεις, σκοποί αρχειοθέτησης, ερευνητικοί σκοποί, άσκηση ελευθερίας της έκφρασης και της πληροφόρησης, θεμελίωση, άσκηση ή υποστήριξη νομικών αξιώσεων). Στο εν λόγω σχέδιο, η παράγραφος 3 εισήγαγε ως ειδική βάση τη συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων, εφόσον η εν λόγω επεξεργασία είναι απαραίτητη για τη λήψη μέτρων που έχει αιτηθεί το ίδιο, όπως π.χ. τα μέτρα επανένταξης ύστερα από την έκτιση ποινής ή την περίπτωση που

είναι λήπτης κοινωνικών παροχών ή είναι ωφελούμενο πρόσωπο σε περιπτώσεις ένταξης σε προγράμματα.

Άρθρο 24

Σημαντικά ζητήματα θέτει και το άρθρο 24. (Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για άλλους σκοπούς από δημόσιους φορείς). Η ρύθμιση αυτή συνιστά σημαντική απόκλιση από την αρχή του περιορισμού του σκοπού (μη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων για ασύμβατους προς τον αρχικό σκοπούς). Το προσχέδιο νόμου της Α' Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής είχε προτείνει ανάλογη ρύθμιση, καθώς στο πλαίσιο της Ομάδας Εμπειρογνομόνων της ΕΕ των κρατών μελών που λειτουργούσε και μετά την υιοθέτηση του Κανονισμού είχαν εγερθεί ερμηνευτικά ζητήματα αναφορικά με την ερμηνεία της αιτιολογικής σκέψης 50 του Κανονισμού. Ωστόσο, η προτεινόμενη ρύθμιση του ΣχΝ παρουσιάζει τα ακόλουθα προβλήματα: Ως προς την παρ. 1 α) οι συντάκτες του σχεδίου έχουν παραβλέψει ότι η συγκατάθεση απαγορεύεται ως βάση επεξεργασίας για την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων από δημόσιες αρχές. Επίσης, πρέπει να είναι ρητή και όχι εικαζόμενη από τον υπεύθυνο επεξεργασίας που κρίνει επίσης αν η επεξεργασία είναι προς το συμφέρον του υποκειμένου, όπως φαίνεται επίσης να αποδέχεται το ΣχΝ («η επεξεργασία αυτή είναι προς το συμφέρον του υποκειμένου των δεδομένων και δεν υπάρχει λόγος να υποτεθεί ότι το υποκείμενο των δεδομένων θα αρνιόταν να παράσχει τη συγκατάθεσή του»). Ως προς την παρ. 1β) δεν είναι κατανοητή η εισαγωγή αυτής της ευρείας βάσης νομιμοποίησης της επεξεργασίας για άλλους σκοπούς. Εάν υπάρχει νομική βάση/ απαίτηση για τον έλεγχο της ορθότητας δεδομένων μπορεί ο δημόσιος φορέας να χρησιμοποιήσει αυτή τη νομική βάση και όχι τη ρύθμιση που προτείνεται. Εξάλλου, εάν ελέγχεται η ορθότητα δεδομένων, υποχρέωση που απορρέει επίσης από τον ΓΚΠΔ, δεν πρόκειται για άλλο, ασύμβατο σκοπό. Η εξαίρεση της παρ 1γ) είναι εξαιρετικά ευρεία, ιδίως με την αναφορά στο «κοινό καλό», «σημαντικά συμφέροντα του κοινού καλού». Εξίσου ευρεία είναι η εξαίρεση που εισάγεται με την παράγραφο 1 ε) όπου γίνεται εν γένει αναφορά στην «αποτροπή σοβαρής βλάβης στα δικαιώματα άλλου προσώπου». Τέλος, προβληματική είναι και η περίπτωση της παρ. 1στ, καθώς εάν ο έλεγχος στον οποίο αναφέρεται προβλέπεται εκ του νόμου δεν τίθεται ζήτημα, γιατί θα υπάρχει αυτοτελής νομική βάση. Η Α' Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή είχε προτείνει σχετικές ρυθμίσεις στο πλαίσιο του άρθρου 4. (Βλ. άρθρο 4 παρ. 2 επ.).

Άρθρο 25

Ερμηνευτικά ζητήματα μπορεί να τεθούν και από την προτεινόμενη ρύθμιση του άρθρου 25 (Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για άλλους σκοπούς από ιδιωτικούς φορείς). Πέραν της γενικής ένστασης για την αντικατάσταση της έννοιας του υπευθύνου επεξεργασίας από την έννοια του «ιδιωτικού φορέα» πρέπει να επισημανθεί ότι η εισαγωγή της «δίωξης ποινικών αδικημάτων» (αλλά και της εθνικής ασφάλειας) ως βάσης

επεξεργασίας για διαφορετικούς σκοπούς, χωρίς περαιτέρω εγγυήσεις είναι ιδιαίτερα γενική και ενέχει κινδύνους για τα δικαιώματα του υποκειμένου. Περαιτέρω πρέπει να επισημάνουμε ότι η θεμελίωση, άσκηση και υποστήριξη νομικών αξιώσεων είναι αυτοτελής βάση επεξεργασίας ως προς τα ευαίσθητα δεδομένα και μάλιστα ρητά ενώ στην περίπτωση των μη ευαίσθητων η επίκληση υπέρτερου έννομου συμφέροντος του υπευθύνου επεξεργασίας ή τρίτου προσώπου μπορεί να οδηγήσει σε αντίστοιχα αποτελέσματα.

Προτείνεται η διαγραφή του.

Άρθρο 26

Επανεξέτασης χρήζει και η προτεινόμενη ρύθμιση του άρθρου 26. Εν γένει ζήτημα τίθεται ως προς τη χρησιμότητά της καθώς η «διαβίβαση» είναι μία μορφή επεξεργασίας και δεν είναι κατανοητό γιατί θα πρέπει να ενταχθούν ειδικοί κανόνες, καθώς δημιουργείται σύγχυση ως προς το εφαρμοστέο δίκαιο καθώς οι περιπτώσεις επεξεργασίας που αναφέρονται στην παράγραφο 2 μπορούν κάλλιστα να εδραιωθούν σε άλλες ρυθμίσεις. Η προτεινόμενη ρύθμιση, όπως και αρκετές άλλες, μεταφέρει αυτούσια την αντίστοιχη ρύθμιση του γερμανικού νόμου (άρθρο 25), μία ρύθμιση όμως που προέρχεται από διαφορετική δικαιοκή παράδοση.

Προτείνεται η διαγραφή του.

Εάν διατηρηθεί η διατύπωση της πρώτης παραγράφου θα ήταν χρήσιμο να επανεξετασθεί και υπό το πρίσμα των ρυθμίσεων που διέπουν την ψηφιακή διακυβέρνηση.

Άρθρο 27

Μείζονα ζητήματα εναρμόνισης με το πλαίσιο προστασίας προσωπικών δεδομένων και ατομικών δικαιωμάτων εν γένει θέτει το άρθρο 27. Η δεύτερη πρόταση της πρώτης παραγράφου κατοχυρώνει «ανακριτικές εξουσίες» και αντίστοιχη νομική βάση επεξεργασίας για τον εργοδότη. Η ρύθμιση αυτή είναι εξόχως προβληματική. Δεν απηχεί τη νομολογία ΕΔΔΑ για το ζήτημα (βλ. *Barbulescu v. Romania*, *Kopke v. Germany*). Επίσης, από ουσιαστική και συμβολική άποψη είναι δικαιολογικά απαράδεκτο να προτάσσεται ήδη στην πρώτη παράγραφο τέτοια ρύθμιση. Θα μπορούσε να αντικατασταθεί ως εξής: «Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται και υποβάλλονται σε επεξεργασία δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιηθούν για άλλους σκοπούς, εκτός εάν αυτό επιβάλλεται για την εκπλήρωση υποχρέωσης από τον νόμο ή για την εκπλήρωση προφανώς υπέρτερου εννόμου συμφέροντος του εργοδότη ως υπευθύνου επεξεργασίας ή άλλου εργαζομένου, ιδίως όταν τεκμηριώνεται η ανάγκη εξακρίβωσης συμπεριφορών που απαγορεύονται ρητά από τις ρυθμίσεις που διέπουν τη σχέση εργασίας/απασχόλησης ή από κανονισμούς εργασίας και δεν είναι εφικτό να διακριβωθούν με άλλο ηπιότερο μέσο».

Σοβαρό πρόβλημα τίθεται και αναφορικά με τη ρύθμιση της παραγράφου 2. Η προτεινόμενη ρύθμιση δεν λαμβάνει υπόψη τον εξαιρετικό χαρακτήρα που έχει η νομική βάση της συγκατάθεσης στο συγκεκριμένο πλαίσιο. Κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 88 ΓΚΠΔ και σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 155, η συγκατάθεση του εργαζομένου προβλέπεται ως εξαιρετική νόμιμη βάση (παράγραφος 4) επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που τον αφορούν στον εργασιακό τομέα εξαιτίας της εγγενούς ανισότητάς μεταξύ εργοδότη και εργαζομένου (ΑΠΔΠΧ Οδηγία 115/2001 ιδίως σελ. 10, Data Protection Working Party 29 Γνώμη 2/2017 ιδίως σελ. 6 και 23 και Κατευθυντήριες Γραμμές Data Protection Working Party 29 για την συγκατάθεση ιδίως σελ. 7, ΑΠΔΠΧ 26/2019 ιδίως σελ. 19 επόμε.), επιπλέον δε επειδή οι σχετικές επεξεργασίες καλύπτονται ιδίως από τις νόμιμες βάσεις του άρθρου 6 παρ. 1 εδ. β' ή και στ' ΓΚΠΔ, ώστε να παρέλκει σε εκείνες τις περιπτώσεις, η χρήση της νόμιμης βάσης της συγκατάθεσης. Η συγκατάθεση του εργαζομένου κατ' εξαίρεση αποτελεί νόμιμη βάση επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του μόνον εφόσον προηγουμένως κριθεί ότι δεν τυγχάνει εφαρμογής οποιαδήποτε άλλη νόμιμη βάση, επιχείρημα το οποίο βασίζεται επιπλέον και στην διατύπωση του άρθρου 7 παρ. 4 ΓΚΠΔ (βλ. ΑΠΔΠΧ 26/2019). Η ρύθμιση του σχεδίου νόμου υιοθετεί επίσης μία ενδεικτική απαρίθμηση που εισάγει ωστόσο μεγάλο εύρος περιπτώσεων για τις οποίες θα γινόταν δεκτή μία εξαιρετική βάση επεξεργασίας. Θεωρούμε επίσης αναγκαίο να προστεθεί ότι η συγκατάθεση των εργαζομένων δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιείται ως νομική βάση για την παράκαμψη της τήρησης των αρχών επεξεργασίας, όπως η αρχή του σκοπού ή η αρχή της ελαχιστοποίησης.

Με εξαίρεση την προτεινόμενη ρύθμιση της χρήσης των κλειστών κυκλωμάτων επιτήρησης, οι ρυθμίσεις του άρθρου 27 δεν εισάγουν - έστω βασικούς - κανόνες για την επεξεργασία/ προστασία των δεδομένων των εργαζομένων όταν γίνεται χρήση μέσω επιτήρησης εν γένει (γεωεντοπισμός, βιομετρικά, επιτήρηση μέσω επικοινωνίας κ.α.). Η ρύθμιση αυτή κρίνεται αναγκαία και για σκοπούς ασφάλειας δικαίου, καθώς τα ζητήματα αυτά απασχολούν διαρκώς και με ιδιαίτερη ένταση τόσο όσους καλούνται να εφαρμόσουν τη νομοθεσία όσο και τα δικαστήρια. Το προτεινόμενο σχέδιο νόμου δεν περιλαμβάνει επίσης ρυθμίσεις αναφορικά με τη συλλογή των δεδομένων που αφορούν τον εργαζόμενο κλπ. Περιλαμβάνει όμως ρυθμίσεις, όπως αυτή της παραγράφου 6 (τα δικαιώματα συμμετοχής των φορέων εκπροσώπησης των εργαζομένων παραμένουν ανεπηρέαστα), που έχει σημασία στο πλαίσιο της γερμανικής έννομης τάξης (π.χ. λόγω των δικαιωμάτων συναπόφασης των συμβουλίων επιχείρησης), αλλά, εντασσόμενη άνευ άλλου πλαισίου στην ελληνική έννομη τάξη, θέτει αν μη τι άλλο ερμηνευτικά ερωτήματα.

Εν κατακλείδι, προτείνεται η ολική επανεξέταση και αναδιατύπωση/ συμπλήρωση του άρθρου 27. Διαφορετικά ζητούμε τη διαγραφή του.

Άρθρο 28

Ως προς το άρθρο 28 (Επεξεργασία και ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης) απαιτείται μία αναδιατύπωση καθώς υπάρχει μία σύγχυση μεταξύ των νομικών βάσεων επεξεργασίας που εισάγει η παράγραφος 1 (δ) και των αρχών που πρέπει να διέπουν την στάθμιση των δικαιωμάτων και την επεξεργασία των αντίστοιχων δεδομένων. Επίσης, η παράγραφος 2 θα ήταν χρήσιμο να διατυπωθεί με τρόπο που να είναι σύμφωνη με τα επιτρεπόμενα από τον Κανονισμό αλλά και ευχερέστερα εφαρμόσιμη. Η παράγραφος 1 είναι διατυπωμένη σαν αιτιολογική σκέψη του ΓΚΠΔ και αφήνει περιθώρια να συνάγεται η εντύπωση ότι δεν εφαρμόζεται ο Κανονισμός.

Ακόμη, θα θέλαμε να προτείνουμε το ΣχΝ να βρίσκεται σε εναρμόνιση με το κείμενο καλής διακυβέρνησης του Συμβουλίου της Ευρώπης και τις κατευθυντήριες οδηγίες αναφορικά με MME, τις οποίες αυτό περιλαμβάνει < <https://www.coe.int/en/web/freedom-expression/-/guidelines-on-safeguarding-privacy-in-the-med-1> >. Το ΣχΝ θα πρέπει δηλαδή να αποτυπώνει ότι τα MME είναι υπερασπιστές του δημοσίου συμφέροντος και να αναφέρεται στην αναγκαία ισορροπία που θα πρέπει να τηρείται μεταξύ των συγκρουόμενων δικαιωμάτων. Επίσης, θα πρέπει να αναγνωρίζεται ο ρόλος της ερευνητικής δημοσιογραφίας και του απορρήτου που τη περιβάλλει και η σημασία της για τη προώθηση του Κράτους Δικαίου. Επιπλέον, θα μπορούσε να περιγράφεται ο ρόλος που έχουν οι Κώδικες Δεοντολογίας, όπως ο επαγγελματικός δημοσιογραφικός κώδικας για την ορθή τήρηση των καθηκόντων των δημοσιογράφων.

Άρθρο 29

Το προτεινόμενο άρθρο 29 (Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για σκοπούς αρχειοθέτησης προς το δημόσιο συμφέρον) δεν προβαίνει σε εξειδίκευση των ρυθμίσεων του ΓΚΠΔ στο πεδίο αυτό και συνεπώς δεν λαμβάνονται υπόψη οι ιδιαιτερότητές του. Αναγκαία θεωρείται ιδίως η ρύθμιση της πρόσβασης στο αρχειακό υλικό, αλλά και η εγγύτερη στον τομέα ρύθμιση των εξαιρέσεων από την άσκηση των δικαιωμάτων.

Άρθρο 30

Επανεξέταση και αναδιατύπωση σε ευρεία κλίμακα απαιτείται για το άρθρο 30. Καταρχάς ήδη ο τίτλος του άρθρου (Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για σκοπούς επιστημονικής ή ιστορικής έρευνας ή συλλογής και τήρησης στατιστικών στοιχείων) συρρικνώνει την έννοια των «στατιστικών σκοπών» και της «στατιστικής έρευνας» σε «τήρηση στατιστικών στοιχείων». Περαιτέρω, δεν λαμβάνεται υπόψη η ανάγκη μέσω του ειδικού άρθρου να εξειδικευτούν οι κανόνες του ΓΚΠΔ (π.χ. ως προς τη νομική βάση, το ζήτημα της «ευρείας συγκατάθεσης» (broad consent) τις ιδιαίτερες απαιτήσεις κλπ.).

Προτείνεται να αναδιατυπωθεί εξ' ολοκλήρου.

Άρθρο 31

Το άρθρο 31 είναι ιδιαίτερα προβληματικό. Σε αρκετές περιπτώσεις υπερβαίνει τους επιτρεπόμενους από τον Κανονισμό (άρθρο 23) περιορισμούς, εισάγοντας νέους που δεν έχουν έρεισμα στον Κανονισμό. Προτείνεται η αναδιατύπωσή του στην κατεύθυνση των προτάσεων που είχαν περιληφθεί στο σχέδιο της α' νομοπαρασκευαστικής.

Άρθρο 32

Το άρθρο 32 είναι ιδιαίτερα προβληματικό. Σε αρκετές περιπτώσεις υπερβαίνει τους επιτρεπόμενους από τον Κανονισμό (άρθρο 23) περιορισμούς, εισάγοντας νέους που δεν έχουν έρεισμα στον Κανονισμό. Προτείνεται η αναδιατύπωσή του στην κατεύθυνση των προτάσεων που είχαν περιληφθεί στο σχέδιο της α' νομοπαρασκευαστικής.

Άρθρο 33

Το άρθρο 33 είναι ιδιαίτερα προβληματικό. Σε αρκετές περιπτώσεις υπερβαίνει τους επιτρεπόμενους από τον Κανονισμό (άρθρο 23) περιορισμούς, εισάγοντας νέους που δεν έχουν έρεισμα στον Κανονισμό. Προτείνεται η αναδιατύπωσή του στην κατεύθυνση των προτάσεων που είχαν περιληφθεί στο σχέδιο της α' νομοπαρασκευαστικής.

Άρθρο 34

Το άρθρο 34 είναι ιδιαίτερα προβληματικό. Σε αρκετές περιπτώσεις υπερβαίνει τους επιτρεπόμενους από τον Κανονισμό (άρθρο 23) περιορισμούς, εισάγοντας νέους που δεν έχουν έρεισμα στον Κανονισμό. Προτείνεται η αναδιατύπωσή του στην κατεύθυνση των προτάσεων που είχαν περιληφθεί στο σχέδιο της α' νομοπαρασκευαστικής.

Άρθρο 35

Το άρθρο 35 είναι ιδιαίτερα προβληματικό. Σε αρκετές περιπτώσεις υπερβαίνει τους επιτρεπόμενους από τον Κανονισμό (άρθρο 23) περιορισμούς, εισάγοντας νέους που δεν έχουν έρεισμα στον Κανονισμό. Προτείνεται η διαγραφή του.

Άρθρο 36

Το άρθρο 36 είναι ιδιαίτερα προβληματικό. Σε αρκετές περιπτώσεις υπερβαίνει τους επιτρεπόμενους από τον Κανονισμό (άρθρο 23) περιορισμούς, εισάγοντας νέους που δεν έχουν έρεισμα στον Κανονισμό. Προτείνεται η διαγραφή του.

Άρθρο 37

Ως προς το άρθρο 37 (υπεύθυνος προστασίας δεδομένων σε ιδιωτικούς φορείς) θα πρέπει να επανεξεταστεί ή να διαγραφεί. Η διενέργεια εκτίμησης αντικτύπου μπορεί να αφορά μία συγκεκριμένη επεξεργασία. Η διατύπωση στο σχέδιο της α' νομοπαρασκευαστικής δεν πρότεινε διορισμό ΥΠΔ, όποτε διενεργείται εκτίμηση αντικτύπου, αλλά στις περιπτώσεις στις οποίες, σύμφωνα με τον κατάλογο που καταρτίζει η Αρχή απαιτείται διενέργεια εκτίμησης αντικτύπου στην προστασία δεδομένων ιδίως λόγω της τακτικής και

συστηματικής παρακολούθησης των υποκειμένων των δεδομένων σε μεγάλη κλίμακα, λόγω της φύσης, του πεδίου εφαρμογής και/ή των σκοπών τους.

Άρθρο 38

Η προτεινόμενη ρύθμιση του άρθρου 38 είναι ελλιπής. Πρόκειται για νέο πεδίο και θα πρέπει να υπάρχει σαφήνεια σε σχέση με το τί προβλέπεται και ποια διαδικασία θα τηρείται. Το αντίστοιχο άρθρο στο σχέδιο της α' νομοπαρασκευαστικής ήταν πληρέστερο.

Άρθρο 40

Ως προς τη διαφοροποίηση των προστίμων για τον δημόσιο τομέα που προτείνονται στο άρθρο 40, ο Κανονισμός δίνει πράγματι αυτήν την ευχέρεια (άρθρο 83 παρ. 7), καθώς υπάρχουν κράτη μέλη, στα οποία εκ του Συντάγματός τους δεν επιτρέπεται η επιβολή προστίμων και εν γένει κυρώσεων στις δημόσιες αρχές. Ωστόσο, δεν τεκμηριώνεται επαρκώς η διαφοροποίηση αυτή ως προς την επιβολή διοικητικών προστίμων σε δημόσιους φορείς και σε ιδιώτες, όταν μάλιστα η διαφοροποίηση δεν αναφέρεται σε δημόσιες αρχές, αλλά στον ευρύτερο κύκλο του δημοσίου τομέα, όπως ορίζεται στο προτεινόμενο σχέδιο νόμου.

Πρέπει να σημειωθεί ότι ο Ν. 2472/97 δεν περιλάμβανε τέτοια διάκριση και το ΣτΕ έκρινε πρόσφατα συνταγματική την επιβολή προστίμου από την ΑΠΔΠΧ στην Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων. Εξάλλου, η ΑΠΔΠΧ διαθέτει τα κριτήρια του άρθρου 83 για να προσδιορίσει το ύψος του διοικητικού προστίμου.

Άρθρο 42

Ως προς το άρθρο 42 το ΣχΝ παρεκκλίνει σημαντικά από τις διατάξεις του Άρθρου 80 ΓΚΠΔ και παραβιάζει τις διατάξεις αυτού. Συγκεκριμένα, η αιτιολογική σκέψη 142 του ΓΚΠΔ ορίζει με σαφήνεια ότι όταν το υποκείμενο των δεδομένων θεωρεί ότι παραβιάζονται τα δικαιώματά του βάσει του ΓΚΠΔ, θα πρέπει να έχει το δικαίωμα να αναθέσει σε μη κερδοσκοπικό φορέα «να υποβάλει καταγγελία εξ ονόματός του σε εποπτική αρχή, να ασκήσει το δικαίωμα δικαστικής προσφυγής για λογαριασμό του ή, εφόσον προβλέπεται από το δίκαιο κράτους μέλους, το δικαίωμα να λάβει αποζημίωση για λογαριασμό των υποκειμένων των δεδομένων». Συνάγεται δηλαδή με σαφήνεια ότι η φράση «ή, εφόσον προβλέπεται από το δίκαιο κράτους μέλους...» αφορά το δικαίωμα του μη κερδοσκοπικού φορέα να λάβει αποζημίωση για λογαριασμό των υποκειμένων των δεδομένων (άρθρο 82 ΓΚΠΔ). Μάλιστα, προς επίρρωση της διάταξης, ακολουθεί επεξηγηματική περίοδος με την οποία αναφέρεται ότι «Ο εν λόγω φορέας, οργανισμός ή οργάνωση ενδέχεται να μην έχει το δικαίωμα να απαιτεί αποζημίωση για λογαριασμό του υποκειμένου των δεδομένων, ανεξάρτητα από τυχόν ανάθεση του υποκειμένου των δεδομένων». Με το ίδιο σκεπτικό, το Άρθρο 80, παρ.1 προβλέπει ότι το υποκείμενο των δεδομένων έχει το δικαίωμα να αναθέσει σε μη κερδοσκοπικό φορέα να υποβάλει την καταγγελία για λογαριασμό του και να ασκήσει τα δικαιώματα που αναφέρονται στα άρθρα 77, 78 και 79 για λογαριασμό του και να ασκήσει το

δικαίωμα αποζημίωσης που αναφέρεται στο άρθρο 82 εξ ονόματός του, εφόσον προβλέπεται από το δίκαιο του κράτους μέλους. Επομένως, είναι σαφές και με βάση την αιτιολογική σκέψη 142 ότι η φράση «εφόσον προβλέπεται από το δίκαιο του κράτους μέλους» αφορά αποκλειστικά στο να ασκήσει ο μη κερδοσκοπικός φορέας το δικαίωμα αποζημίωσης που αναφέρεται στο άρθρο 82 ΓΚΠΔ εξ ονόματός του υποκειμένου των δεδομένων. Το ΣχΝ εντελώς αυθαίρετα και αντιθέτως με τα όσα προβλέπει το Άρθρο 80 παρ.1 του ΓΚΠΔ αφαιρεί από το υποκείμενο των δεδομένων το δικαίωμα που ο ενωσιακός νομοθέτης του παρέχει, ήτοι να αναθέσει σε μη κερδοσκοπικό φορέα 1) το δικαίωμα υποβολής καταγγελίας σε εποπτική αρχή (77 ΓΚΠΔ), 2) το δικαίωμα πραγματικής δικαστικής προσφυγής κατά αρχής ελέγχου (78 ΓΚΔΠ) και 3) το δικαίωμα πραγματικής δικαστικής προσφυγής κατά υπευθύνου επεξεργασίας ή εκτελούντος την επεξεργασία (79 ΓΚΠΔ). Το μόνο δικαίωμα του οποίου η ανάθεση βρίσκεται υπό αίρεση («εφόσον προβλέπεται από το δίκαιο του κράτους μέλους») είναι το δικαίωμα αποζημίωσης (82 ΓΚΠΔ).

Το ίδιο σκεπτικό είχε ακολουθήσει και το ΣχΝ της α' νομοπαρασκευαστικής επιτροπής.

Επίσης, η ορθότητα του ως άνω σκεπτικού συνάγεται από το γεγονός ότι η παράγραφος 2 του Άρθρου 80 έχει εντελώς προαιρετικό χαρακτήρα και εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών. Γι' αυτό το λόγο ξεκινάει και με τη φράση «Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν». Εάν και η παράγραφος 1 είχε προαιρετικό χαρακτήρα, όπως την αντιλαμβάνεται το ΣχΝ, θα ξεκινούσε και αυτή με την αντίστοιχη φράση. Μάλιστα, η πρόταση της παραγράφου 1 «εφόσον προβλέπεται από το δίκαιο του κράτους μέλους» βρίσκεται ακριβώς στο τέλος της παραγράφου επειδή ακριβώς αναφέρεται στη τελευταία περίοδο της παραγράφου και όχι στο σύνολο της παραγράφου. Διαφορετικά θα είχε περίοπτη θέση στην αρχή της παραγράφου.

Η ιταλική μάλιστα μετάφραση του ΓΚΠΔ δεν αφήνει κανένα περιθώριο αμφιβολίας καθώς απομονώνει την ανάθεση για το δικαίωμα αποζημίωσης του άρθρου 82 από την ανάθεση για την άσκηση των δικαιωμάτων των άρθρων 77, και 78, και 79, «esercitare per suo conto i diritti di cui agli articoli 77, 78 e 79 nonché, se previsto dal diritto degli Stati membri, il diritto di ottenere il risarcimento di cui all'articolo 82».

Μάλιστα, το ίδιο σκεπτικό εκφράζουν και ειδικοί, βλέπε: 1) EM Frenzel, 'Art. 80 Vertretung von betroffenen Personen' in BP Paal and DA Pauly (eds), Datenschutz-Grundverordnung Bundesdatenschutzgesetz (CH Beck 2017), paras 9, 2) B Kreße, 'Artikel 80 Vertretung von betroffenen Personen' in G Sydow (ed), Europäische Datenschutzgrundverordnung (Nomos 2017), para 11., 3) A Neun and K Lubitzsch, 'Die neue EU-DatenschutzGrundverordnung – Rechtsschutz und Schadensersatz' (2017) Betriebs-Berater, p 2566; Karg (n 2), p.2566. 4) A Pato, The National Adaptation of Article 80 Gdpr: Towards the Effective Private Enforcement Of Collective Data Protection Rights, in K Cullagh, O Tambou, S Bourton

(Eds.), National Adaptations of the GDPR, Collection Open Access Book, Blogdroiteuropeen, Luxembourg (2019), p.98.

Επομένως οι διατάξεις του άρθρου 80, παρ. 1 είναι υποχρεωτικού χαρακτήρα, και το ΣχΝ παρεκκλίνοντας από αυτές παραβιάζει τον ΓΚΠΔ. Προτείνεται η άμεση συμπλήρωση των διατάξεων του Άρθρου 42.

Ακόμη, το ΣχΝ δε ρυθμίζει σε κανένα άρθρο τα όσα ορίζονται αναφορικά με την εκπροσώπηση με βάση τις διατάξεις του άρθρου 55 της Οδηγίας 2016/680 που ορίζει ότι «σύμφωνα με το δικονομικό δίκαιο των κρατών μελών, τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι το υποκείμενο των δεδομένων έχει δικαίωμα να αναθέσει σε μη κερδοσκοπικό φορέα, οργανισμό ή ένωση που έχει συσταθεί δεόντως σύμφωνα με το δίκαιο κράτους μέλους, με καταστατικούς σκοπούς που είναι προς το δημόσιο συμφέρον, και το οποίο δρα στον τομέα της προστασίας των δικαιωμάτων και των ελευθεριών των υποκειμένων των δεδομένων όσον αφορά την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, να υποβάλει την καταγγελία για λογαριασμό του και να ασκήσει τα δικαιώματα που αναφέρονται στα άρθρα 52 (δικαίωμα υποβολής καταγγελίας σε εποπτική αρχή), 53 (δικαίωμα αποτελεσματικής δικαστικής προσφυγής κατά εποπτικής αρχής) και 54 (δικαίωμα αποτελεσματικής δικαστικής προσφυγής κατά υπευθύνου επεξεργασίας ή εκτελούντος την επεξεργασία) για λογαριασμό του». Τονίζουμε μάλιστα ότι το αγγλικό κείμενο της Οδηγίας 2016/680 ξεκινάει με τη φράση «Member States shall, in accordance with Member State procedural law, provide for...». Άρα, οι διατάξεις του Άρθρου 55 της Οδηγίας 2016/680 έχουν υποχρεωτικό χαρακτήρα. Το ΣχΝ χωρίς να προβλέπει τα εν λόγω δικαιώματα παραβιάζει το Άρθρο 55 της Οδηγίας 2016/680.

Επομένως, προτείνουμε την άμεση συμπλήρωση των διατάξεων του Άρθρου 42.

Τέλος, η οργάνωσή μας έχει επανειλημμένως υπογραμμίσει τη σημασία της υιοθέτησης από τον εθνικό νομοθέτη της προαιρετικού χαρακτήρα παραγράφου 2 του Άρθρου 80. Μάλιστα σε επίσημες σχετικές συναντήσεις που είχαμε με την Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή στις 21 Φεβρουαρίου του 2019 και με τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Δικαιοσύνης κ. Γεώργιο Σάρλη στις 29 Μαρτίου 2019 εκθέσαμε λεπτομερώς τις απόψεις μας επί του θέματος με σχετικό μας υπόμνημα. Επειδή η πρότασή που καταθέσαμε είναι εκτενής (8 σελίδες), παραθέτουμε εδώ το σύνδεσμο στην ιστοσελίδα μας όπου και βρίσκεται αναρτημένη προκειμένου να ληφθεί εκ νέου υπόψη <<https://www.homodigitalis.gr/posts/3464>>

Επομένως, προτείνουμε την υιοθέτηση των διατάξεων του Άρθρου 80 παράγραφος 2 στο άρθρο 42 του ΣχΝ προς ικανοποίηση της βέλτιστης προστασίας των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων στην Ελληνική Επικράτεια.

Άρθρο 43

Ως προς τη δομή του Κεφαλαίου επισημαίνουμε εκ νέου ότι τα άρθρα 70, 71 και 73 του ΣχΝ εξειδικεύουν τις αρχές που περιλαμβάνονται στο άρθρο 45 του σχεδίου νόμου (άρθρο 4 της Οδηγίας). Επομένως, και συστηματικά αλλά και ουσιαστικά θα έπρεπε να ενταχθούν ύστερα από αυτό.

Άρθρο 44

Αναφορικά με τον ορισμό της συγκατάθεσης που περιλαμβάνεται στο άρθρο 44 πρέπει να σημειώσουμε τα εξής: Η Οδηγία 2016/680 ούτε περιλαμβάνει ορισμό της συγκατάθεσης ούτε προβλέπει τη συγκατάθεση ως νόμιμη βάση για την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων. Αντιθέτως, η αιτιολογική σκέψη 35 αναφέρει ότι «η συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 δεν θα πρέπει να παρέχει νομική βάση για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τις αρμόδιες αρχές», ενώ η αιτιολογική σκέψη 37 συμπληρώνει το εν λόγω σκεπτικό σχετικά με τα ευαίσθητα δεδομένα αναφέροντας ότι «η συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων δε θα πρέπει να παρέχει αυτή καθαυτή νομική βάση για την επεξεργασία τέτοιων ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τις αρμόδιες αρχές».

Μάλιστα η ομάδα εργασίας του άρθρου 29 για την προστασία των δεδομένων με την από 29.11.2017 Γνώμη της υπό τον τίτλο «Opinion on some key issues of the Law Enforcement Directive (EU 2016/680) - wp258» προβλέπει ρητά και με σαφήνεια στη σελίδα 9 ότι η συγκατάθεση δεν μπορεί ποτέ από μόνη της να αποτελέσει νόμιμη βάση για την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων στο πλαίσιο της εφαρμογής των διατάξεων της Οδηγίας 2016/680. Συγκεκριμένα το κείμενο έχει ως εξής «The consent of the data subject can never in itself constitute a legal ground for the processing of special categories of data in the context of the Directive. This is a major difference in comparison to the GDPR and this difference is stressed explicitly in Recital 35 which considers that Member States may provide by law, that the data subject may agree to the processing of his or her personal data for the purposes of this Directive. In the light of this, the WP29 concludes that voluntary agreement should only be considered as an additional safeguard under the law in cases in which processing that is particularly intrusive to him or her are envisaged by law Therefore, it is for the national legislator to decide whether and to what extent to allow for data processing under the precondition of the data subject's voluntary agreement and whether to include special categories of data (see on this Recital 378). In such cases, the data subject should be informed in a clear and unambiguous manner by the competent authority about the voluntary nature of his/her agreement and should be given the possibility to withdraw it at any time (for example, in the case of collection of fingerprints or biological samples)»

Επομένως, ζητείται η διαγραφή του ορισμού της συγκατάθεσης και η πλήρης εναρμόνιση των διατάξεων του ΣχΝ με τις διατάξεις της Οδηγίας 2016/680.

Άρθρο 46

Θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι πρέπει να προστεθεί ένα άρθρο που να θεμελιώνει τη νομιμότητα της επεξεργασίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 8 της Οδηγίας. Τόσο ως προς τα προσωπικά δεδομένα εν γένει και κατά μείζονα λόγο για τις ειδικές κατηγορίες δεδομένων (άρθρο 46 σχεδίου νόμου) δεν αρκεί να είναι «αναγκαία για την ενάσκηση των καθηκόντων». Εξάλλου, η σχετική ρύθμιση δεν συνιστά καθεαυτή «νομική βάση». Επισημαίνεται ότι επιβάλλεται η συμπλήρωση των ουσιαστικών προϋποθέσεων νομιμότητας της επεξεργασίας με αναφορά σε νομικές βάσεις α) νόμος ή το δίκαιο της Ένωσης, β) προστασία των ζωτικών συμφερόντων του υποκειμένου των δεδομένων ή άλλου φυσικού προσώπου, γ) επεξεργασία που αφορά σε δεδομένα τα οποία έχουν προδήλως δημοσιοποιηθεί από το υποκείμενο των δεδομένων.

Άρθρο 49

Επαναλαμβάνουμε ότι η Οδηγία 2016/680 δεν προβλέπει τη συγκατάθεση ως νόμιμη βάση για την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων. Μάλιστα, η ομάδα εργασίας του άρθρου 29 για την προστασία των δεδομένων με την από 29.11.2017 Γνώμη της υπό τον τίτλο «Opinion on some key issues of the Law Enforcement Directive (EU 2016/680) - wp258» προβλέπει ρητά και με σαφήνεια στη σελίδα 9 ότι η συγκατάθεση δεν μπορεί ποτέ από μόνη της να αποτελέσει νόμιμη βάση για την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων στο πλαίσιο της εφαρμογής των διατάξεων της Οδηγίας 2016/680. Συγκεκριμένα το κείμενο έχει ως εξής «The consent of the data subject can never in itself constitute a legal ground for the processing of special categories of data in the context of the Directive. This is a major difference in comparison to the GDPR and this difference is stressed explicitly in Recital 35 which considers that Member States may provide by law, that the data subject may agree to the processing of his or her personal data for the purposes of this Directive. In the light of this, the WP29 concludes that voluntary agreement should only be considered as an additional safeguard under the law in cases in which processing that is particularly intrusive to him or her are envisaged by law Therefore, it is for the national legislator to decide whether and to what extent to allow for data processing under the precondition of the data subject's voluntary agreement and whether to include special categories of data (see on this Recital 378). In such cases, the data subject should be informed in a clear and unambiguous manner by the competent authority about the voluntary nature of his/her agreement and should be given the possibility to withdraw it at any time (for example, in the case of collection of fingerprints or biological samples) ».

Επομένως ζητούμε την διαγραφή του Άρθρου 49 και την εναρμόνιση του ΣχΝ με τις διατάξεις της Οδηγίας 2016/680, τις οποίες παραβιάζει επί του παρόντος.

Άρθρο 73

Το Άρθρο 73 του ΣχΝ δεν προβλέπει τις κατάλληλες προθεσμίες που ο ενωσιακός νομοθέτης με το Άρθρο 5 της Οδηγίας 2016/680 τον καλεί να ρυθμίσει. Συγκεκριμένα, το Άρθρο 73 θα πρέπει να περιγράφει με σαφήνεια τις κατάλληλες προθεσμίες για τη διαγραφή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ή για την περιοδική επανεξέταση της αναγκαιότητας αποθήκευσης των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ενώ η μέριμνα για την τήρηση των προθεσμιών αυτών θα πρέπει να εξασφαλίζεται (όπως ο ενωσιακός νομοθέτης προβλέπει στο Άρθρο 5 της Οδηγίας), μέσω δικονομικών μέτρων.

Αντίθετα το άρθρο 73 του παρόντος, απλά αναδιατυπώνει με γενικό και ασαφή τρόπο άλλες διατάξεις της Οδηγίας.

Συγκεκριμένα η παράγραφος 1 του Άρθρου 73 αναφέρεται στο Άρθρο 4, παρ. 1 περίπτωση δ' της Οδηγίας 2016/680 (διαγραφή δεδομένων που δεν πληρούν την αρχή της ακρίβειας των δεδομένων).

Η παράγραφος 2 του Άρθρου 73 αναφέρεται στο Άρθρο 16 της Οδηγίας, παρ.2, σχετικά με το Δικαίωμα Διαγραφής του υποκειμένου των δεδομένων.

Τέλος η παράγραφος 3 του Άρθρου 73 αναφέρεται στο Άρθρο 16 της Οδηγίας, παρ. 6, σχετικά με την υποχρέωση ενημέρωσης των αποδεκτών για τη διαγραφή/διόρθωση των δεδομένων.

Συνεπώς, το Άρθρο 73 δεν πραγματώνει αυτό που ο τίτλος του υποστηρίζει, τη μεταφορά δηλαδή του Άρθρου 5 της Οδηγίας 2016/680.

Επομένως, η εκδοχή αυτή του Άρθρου 73 δεν βρίσκεται σε συμφωνία με τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 5 της Οδηγίας και δεν ρυθμίζει τα όσα προβλέπει ο ενωσιακός νομοθέτης. Προτείνουμε την άμεση ενημέρωση των διατάξεων του άρθρου 73.

Άρθρο 84

Σε σχέση με το Άρθρο 84 (Καταργούμενες διατάξεις) θα θέλαμε να παρατηρήσουμε τα ακόλουθα:

Οι διατάξεις του ν. 2472/97 που δεν καταργούνται, εξαιρούν από το πεδίο εφαρμογής της νομοθεσίας για τα προσωπικά δεδομένα διάφορες δραστηριότητες του κράτους. Η εξαίρεση αυτή έχει επικριθεί έντονα, καθώς -εξαιρώντας από την εφαρμογή της νομοθεσίας σημαντικούς τομείς που εντάσσονται στον σκληρό πυρήνα της άσκησης δημόσιας εξουσίας – έχετε και ζητήματα αντισυνταγματικότητας, αλλά και αντίθεσης στο άρθρο 8 της ΕΣΔΑ. Η

διατήρηση των ρυθμίσεων αυτών θέτει όμως και σοβαρότατο ζήτημα ερμηνείας και εφαρμογής του Κεφαλαίου Δ' του σχεδίου νόμου (που ενσωματώνει την Οδηγία 2016/680/ΕΕ) που αναφέρεται ακριβώς σε αυτές τις δραστηριότητες που η διατηρούμενη σε ισχύ ρύθμιση εξαιρεί από την εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας.

Περαιτέρω η διατηρούμενη διάταξη ρυθμίζει με αποσπασματικό και εμβλωματικό τρόπο τη χρήση συστημάτων βιντεοεπιτήρησης σε δημόσιους χώρους. Το Σχέδιο νόμου της α' νομοπαρασκευαστικής επιτροπής (άρθρο 28), ιδίως όπως διαμορφώθηκε ύστερα από τη διαβούλευση, περιελάμβανε ειδικό άρθρο το οποίο λάμβανε υπόψη το άρθρο 14 του ν. 3917/11 και το σχέδιο π.δ. που είχε συνταχθεί αλλά δεν εκδόθηκε (με αποτέλεσμα να μείνει ανενεργός η ρύθμιση), τις γνωμοδοτήσεις της ΑΠΔΠΧ (1/2009, και 2/2010) και τις παρατηρήσεις αυτής.

Στις διατηρούμενες ρυθμίσεις περιλαμβάνεται και αυτή που αφορά τη δημοσιοποίηση ονομάτων και στοιχείων συλληφθέντων κλπ. Η ρύθμιση αυτή από νομοτεχνική και ουσιαστική άποψη είναι ιδιαίτερα προβληματική και έχει επικριθεί έντονα. Το σχέδιο νομού της α' νομοπαρασκευαστικής (άρθρο 30) περιείχε σχετική ρύθμιση που επιχειρούσε τη στάθμιση μεταξύ των αναγκών της δίωξης ιδιαίτερα σοβαρών εγκλημάτων με την προστασία των δικαιωμάτων των προσώπων, ιδίως αυτών που δεν έχουν ακόμη κριθεί από δικαστήριο, τόσο ως προς την προστασία προσωπικών δεδομένων όσο και σε σχέση με το τεκμήριο αθωότητας. Τέτοια ρύθμιση δεν έχει περιληφθεί στο προτεινόμενο σχέδιο νόμου. Αντίθετα προτείνεται η διατήρηση σε ισχύ η ρύθμιση του ν. 2472/97, αγνοώντας και προτάσεις που έχει διατυπώσει και ο Άρειος Πάγος (Διοικητική Ολομέλεια) και απευθύνει προς τη β' νομοπαρασκευαστική επιτροπή.